

ČISTÁ
ENERGIE
ZÍTŘKA

Zpravodaj elektrárny Dukovany

1/23

časopis Skupiny ČEZ pro obyvatele
regionu Jaderné elektrárny Dukovany

Miliardové
investice
do Dukovan

Infocentrum
elektrárny
přitahuje

Grantové
programy
Nadace ČEZ

Vážení a milí obyvatelé regionu Jaderné elektrárny Dukovany,

vítejte při četbě prvního letošního čísla Zpravodaje. Rádi vám přinášíme zprávy o bezpečném provozu a působení Jaderné elektrárny Dukovany v regionu, v místech, kde prožíváte své radosti i starosti. Jsme rádi, že můžeme být součástí regionu a jeho života.

V krátkém ohlédnutí za uplynulým rokem rádi konstatujeme, že elektrárna Dukovany úspěšně prošla všemi nástrahami uplynulého období, včetně dopadů války na Ukrajině. Velkou pozornost jsme věnovali nejen zajištění spolehlivosti výroby bezemisní energie a průběhu odstávek pro výměnu paliva, ale také modernizaci výrobního zařízení k zajištění dlouhodobého provozu elektrárny. Jednou z takových bylo využití nové unikátní technologie čištění parogenerátorů, kterou budeme ve spolupráci se zahraničním partnerem, firmou Framatome, v následujících letech i nadále využívat. I v letošním roce jsou naším hlavním úkolem bezpečné a spolehlivé dodávky bezemisní elektrické energie do naší přenosové soustavy. Provoz elektrárny je významný i z hlediska nabídek pracovních míst, budoucnosti našich mladých, kteří se plně a s velkým nasazením pouští do pokračování v práci v energetice. S přicházejícím jarem bych vám rád popřál mnoho hezkých a sluncem prozářených dnů, pevné zdraví a každodenní malé radosti, které se mohou slévat ve spokojený život. Těším se, že se opět setkáme při různých příležitostech ve vašich obcích a městech nebo u nás v elektrárně při prohlídkách Infocentra nebo třeba v letním kině.

S přáním krásného jara

Roman Havlín

ředitel Jaderné elektrárny Dukovany

- 3** Aktuality
- 4** Příprava nového jaderného zdroje
- 5** Spolupráce při výstavbě větrných parků
- 6** ČEZ zvyšuje investice do Dukovan
- 7** Studenti diskutovali s Danou Drábovou
- 8** Hasiči JE Dukovany
- 9** Jaroměřice nad Rokytnou
- 10–11** Rozhovor: Dana Horčíčková
- 12** Nadace ČEZ
- 13** Grantové programy Nadace ČEZ
- 14** Infocentrum JE Dukovany
- 15–16** Region mix
- 17** Soutěžení pro dospělé
Výtvarný koutek
- 18** Nabídka výrobků a služeb
v regionu
- 19** Soutěžení pro školáky

TITULNÍ STRANA Infocentrum JE Dukovany, foto Jan Sucharda

ZPRAVODAJ ELEKTRÁRNY DUKOVANY Vydává ČEZ, a. s., Jaderná elektrárna Dukovany. Registrační číslo MK ČR E 11631.

Pro Jadernou elektrárnu Dukovany připravuje PhDr. Jan Sucharda – JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotovice.

NAPIŠTE NÁM zpravodajedu@cez.cz nebo jas@jas-hrotovice.com. Náklad 40 000 výtisků. ZDARMA. Zpravodaj EDU v on-line podobě www.zpravodajedu.cz nebo www.aktivnizona.cz.

INFORMAČNÍ CENTRUM DUKOVANY OTEVÍRACÍ DOBA denně 9–16 hodin, červenec–srpen 9–17 hodin. Jaderná elektrárna Dukovany, Infocentrum, Dukovany 269, 675 50 Dukovany, Tel.: 561 105 519, E-mail: infocentrum.edu@cez.cz
GPS souřadnice: Loc: 49°5'19.133"N, 16°8'42.854"E

Odstávka 2. výrobního bloku

V těchto dnech se chýlí k závěru v pořadí již 36. odstávka 2. výrobního bloku, která začala 10. února.

V jejím průběhu technici do reaktoru zavezli 72 čerstvých palivových kazet, provedli vnější kontrolu tlakové nádoby reaktoru, stejně jako generální údržbu dieselgenerátoru číslo 5 a dvou hlavních cirkulačních čerpadel. Tomu předcházelo vyvezení všech 349 palivových kazet z reaktoru do sousedního bazénu skladování. Reaktor druhého bloku tak byl po 24 dnů zcela prázdný.

„Investice i rozsah kontrol směřujeme k zajištění nejméně šedesátiletého bezpečného provozu našich bloků. Odstávky tak letos budou o něco delší než obvykle, v příštích letech se nám ale tyto investice začnou vracet,“ říká člen představenstva ČEZ a ředitel divize jaderná energetika Bohdan Zronek.

Na energetiky a jejich dodavatele během odstávky čekalo celkem 14 290 pracovních příkazů a 52 významných technických a investičních akcí. Mimo jiné byl zkontrolován výsledek nové metody čištění teplosměnných ploch od minerálních úsad v jednom z parogenerátorů.

Palivo bylo do reaktoru druhého výrobního bloku zavezeno poprvé 21. 12. 1985 a o měsíc později v něm jaderní fyzici poprvé spustili řízenou štěpnou reakci. Turbíny Zdena a Irena 2. výrobního bloku od té doby vyrobily 122 491 408 MWh čisté bezemisní energie.

TEXT | Jiří Bezděk
FOTO | Jan Sucharda

Senátoři Hana Žáková a Jiří Drahoš navštívili dukovanskou elektrárnu

Zatímco Hana Žáková, senátorka za Třebíčsko, byla v Jaderne elektrárně Dukovany již mnohokrát, pro prvního místopředsedu Senátu Parlamentu České republiky, prof. Jiřího Drahoše byla její návštěva v pondělí 6. března premiérou.

Dopolední program byl pro zástupce senátu nabitý, po přivítání vzácných hostů ředitelem elektrárny, věnovali místo prezentace v zasedací místnosti celý vyčleněný čas prohlídce provozu. Kromě reaktorového sálu 3. výrobního bloku, včetně místa s čerstvým jaderným palivem, a také strojovny, nesměla v programu chybět chemická laboratoř. Není to sice běžné místo pro provádění návštěv, ale v případě této je nešlo vynechat. Fyzikální chemie je totiž obor, kterému se pan senátor Drahoš věnuje celou svou profesní kariéru, od svých vysokoškolských studií až po vědeckou činnost.

Z elektrárny si oba senátoři odvezli nejen spoustu odborných informací, ale také jaderné víno a med z dukovanské vinice.

TEXT | Zdeňka Ošmerová
FOTO | Jan Sucharda

Jak jsme v roce 2022 pokročili s přípravou nového bloku a na čem aktuálně pracujeme

Rok 2022 byl pro všechny specifický a náročný. Současné ceny elektřiny a jasné požadavky na zajištění energetické bezpečnosti a soběstačnosti umocnily důležitost jaderné energetiky v energetickém mixu České republiky. Bezemisní výroba a stabilní ceny jsou zásadní pro další rozvoj České republiky, jakožto průmyslové země.

Význam jaderné energetiky si uvědomují další země v Evropě, názor na prodloužení provozu svých jaderných elektráren přehodnotila Belgie, přípravu nové výstavby zintenzivnilo Polsko, o nových blocích uvažuje i Nizozemsko a Slovinsko.

Při přípravě nového bloku v Dukovanech jsme výrazně pokročili ve výběrovém řízení dodavatele nového bloku. V březnu jsme obdrželi souhlas Vlády ČR se zahájením výběrového řízení a následně jsme okamžitě odeslali poptávkovou dokumentaci na tři schválené uchazeče, tedy společnosti EdF, KHNP a Westinghouse. Do poptávkové dokumentace byl na základě požadavku ministerstva průmyslu a obchodu doplněn požadavek na předložení nezávazných opcí na dodávku dalších 3 bloků, včetně 6. bloku v JE Dukovany.

| Nabídky uchazečů

V průběhu června 2022 proběhly tzv. site visits (návštěvy uchazečů na místě), během nichž se zástupci uchazečů seznámili se stavenišťem a získali další potřebné informace pro přípravu nabídky a 30. 11. 2022 podali všichni tři uchazeči úvodní nabídky. Nyní probíhá jejich kontrola a analýza a příprava souboru otázek, připomínek a návrhů na zlepšení nabídek. Tato fáze měla původně skončit na konci března 2023, nicméně urychlili jsme naše činnosti a již 22. 2. 2023 proběhly

schůzky s uchazeči, které mají za cíl vyjasnit obdržené nabídky. V květnu pak vyzveme uchazeče k předložení vylepšených nabídek podle našich připomínek. Termín na jejich předložení je stanoven na 15. 9. 2023. Vlastní hodnocení by mělo být dokončeno na konci roku 2023.

| Příprava smluvních dokumentů

Během roku 2022 pokračovala intenzivní příprava dokumentů, vymezující smluvní vztahy dalších fází projektu. V průběhu roku 2022 byly státem předloženy návrhy Smlouvy o výkupu elektřiny a Investorské smlouvy a aktuálně probíhají další jednání o finální podobě smluv. Probíhala rovněž vyjednávání státu s Evropskou komisí o slučitelnosti státní podpory projektu s pravidly EU. Dále pak probíhá územní řízení na Stavebním úřadu v Třebíči, příprava dopravních staveb a mnoho dalších činností tak, aby stavba mohla být včas zahájena a blok uveden do zkušebního provozu v roce 2036.

TEXT | Petr Závodský,
generální ředitel Elektrárna Dukovany II

FOTO | archiv ČEZ

VÍTE, ŽE...

- Pro posuzování nabídek na stavbu nového jaderného zdroje v Dukovanech jsou vyhrazené tři zabezpečené místnosti v Praze a v elektrárně Dukovany a Temelín?
- Přísně prověření hodnotitelé ze společnosti Elektrárna Dukovany II a ČEZ, kteří hodnotí příslušné části nabídek, sem vstupují bez mobilního telefonu, počítače i poznámkového bloku.
- Takřka nikdo nevidí nabídku celou, ale hodnotitelé mají k dispozici jen příslušnou část, kterou budou hodnotit na speciálně zabezpečených počítačích, expertům není dovoleno vynášet jakékoliv informace mimo uzavřené prostory. Diskuse, týkající se tendru, jsou omezeny také na tyto uzavřené prostory a jinde v ČEZ neprobíhají.

ČEZ nabízí obcím spolupráci při výstavbě větrných parků

Větrná elektrárna o výkonu zhruba 20 MW a čítající asi pět turbín by mohla do sedmi let vyrůst v obci Zátor u Krnova. ČEZ se s obcí dohodl na záměru a podepsal zde vůbec první smlouvu o spolupráci při výstavbě větrného parku. V nově vznikajících elektrárnách tohoto typu nabízí ČEZ spoluvlastnický podíl. Jednání probíhají i v dalších krajích, kde se z hlediska větrného potenciálu vyplatí investovat.

Zájem o větrnou energii měli v obci Zátor již před dvaceti lety. V anketě, kterou obec tehdy uspořádala, vyjádřilo 87 % zúčastněných souhlas s výstavbou. Nyní by se jejich plány mohly splnit, protože se stali vůbec první obcí, která bude s ČEZ rozvíjet projekt založený na společném podniku. Právě princip partnerství je unikátní – samosprávy mají možnost podílet se na podobě projektu od jeho rané fáze a nejméně 25 let profitovat z jeho fungování.

„Postavit větrnou elektrárnu je kvůli povolovací legislativě v ČR velmi náročné a zdoluhavé. Development a výstavba je otázkou 10 let i více. I proto je pro nás jednání se samosprávami a přijetí projektu místními obyvateli klíčové,” říká Jan Kalina, člen představenstva ČEZ a ředitel divize obnovitelná a klasická energetika.

Právě součinnost při rozvoji je jedním z podstatných bodů společné smlouvy. Při vydání územního rozhodnutí založí ČEZ a příslušná obec obchodní společnost, v níž má obec 5% podíl. Díky spoluvlastnictví tak mají obce z elektrárny profit hned od samotného počátku.

„Mohou projekt ovlivňovat, jsou jednatelem a díky tomu vidí takzvaně pod pokličku celého procesu. Podstatou je spolupráce, partnerství, zajištění energetické soběstačnosti a zvýšení energetické nezávislosti. Mít na svém území zdroj elektřiny bude z dlouhodobého hlediska strategická výhoda i s ohledem na budoucí vývoj a využití elektrické energie pro domácnosti i firmy v regionu,” vypočítává výhody Kalina.

Těžit ze společného projektu budou zapojené obce po celou dobu fungování větrného parku. Náležet jim částečně budou i příjmy z provozu.

„Těší mě, že jsme našli způsob, jak občany do těchto projektů více vtáhnout. Naším cílem při rozvoji obnovitelných zdrojů je ukázat lidem, že i výrobní zdroje mohou být dobrým sousedem,” dodává Kalina.

V případě větrných elektráren se na území ČR vyplatí investovat pouze ve vybraných lokalitách několika krajů. Velkou pozornost tak odborníci z ČEZ věnují právě jejich výběru. Předem proto vylučují potenciálně konfliktní území typu ochranných pásem, letových zón, radarů a samozřejmě oblasti s výskytem chráněných živočichů, v úvahu nepřipadají ani zvláště chráněná území, tedy CHKO a národní parky.

V souvislosti se svou strategií Čistá Energie Zítřka se ČEZ zaměřuje na intenzivní rozvoj obnovitelných zdrojů. Do roku 2030 chce přispět k transformaci české energetiky na bezemisní vybudováním obnovitelných zdrojů o výkonu až 6 GW.

TEXT | Barbora Peterová, mluvčí ČEZ
FOTO | archiv ČEZ

ČEZ v Dukovanech zvyšuje investice do zařízení i nových prostor pro zaměstnance

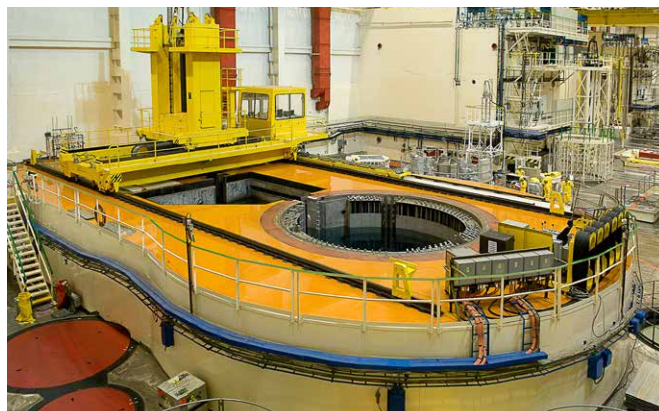
Do Jaderné elektrárny Dukovany letos ČEZ investuje přes 2,3 miliardy korun. To je téměř o půl miliardy víc než v uplynulém roce. Investice směřují především k zajištění plánovaného bezpečného a spolehlivého provozu nejméně do roku 2047. Dukovany současně u všech čtyř bloků přechází na 16timěsíční palivové kampaně a plánují nabrat cca 100 nových zaměstnanců.

Modernizace Jaderné elektrárny Dukovany přijde ČEZ v letošním roce na 2,3 miliardy korun. Hlavním důvodem je obnova a modernizace výrobního i nevýrobního zařízení. „Vnímáme význam jaderné energetiky jako klíčového českého bezemisního zdroje. Investice proto směřují k zajištění nejméně šedesátiletého bezpečného provozu Dukovan i za cenu většího objemu prací v letošním roce,“ říká člen představenstva ČEZ a ředitel divize jaderná energetika Bohdan Zronek.

↑ Vyšší objem investic a prací se promítne i do delších odstávek v letošním roce. Časově i technicky nejnáročnějším projektem je podle ředitele elektrárny Romana Havlína unikátní projekt čištění parogenerátorů. „V loňském roce jsme ve spolupráci s kolegy ze společnosti Framatome jako první na světě vyvinuli a odzkoušeli metodu čištění, díky které dokážeme odstranit minerální nánosy uvnitř zařízení a zajistit tak předpokládanou životnost,“ vysvětlil Havlín. Parogenerátor je 12 metrů dlouhý tepelný výměník o průměru 3 m, ve kterém dochází k předání tepla primárního okruhu do sekundárního. Elektrárna v Dukovanech má celkem 24 těchto parogenerátorů. Většina by měla v následujících letech projít unikátní metodou čištění.

Parogenerátor

Reaktorový sál při odstávce pro výměnu paliva

↑ S počátkem roku postupně přechází provoz bloků z původních dvanáctiměsíčních palivových kampaní na šestnáctiměsíční. Provoz každého ze čtyř dukovanských bloků mezi odstávkami pro výměnu paliva se tak prodlouží o 4 měsíce, což významně zvýší efektivitu provozu s vazbou i na údržbu zařízení. Výroba bezemisní energie v Jaderné elektrárně Dukovany by tak měla být v letošním roce i přes plánované delší odstávky pro výměnu paliva v obdobné výši jako v loňském roce, kdy ČEZ se 14,727 TWh v Dukovanech dosáhl páté nejvyšší výroby.

↑ V nevýrobní části elektrárny pokračuje výstavba nové administrativní budovy, která souvisí s plánovaným nárůstem počtu pracovníků, vyplývajícího z požadavků na provoz elektrárny. Budova by měla být hotová na počátku roku 2024.

↑ V průběhu letošního roku chtějí energetici v Dukovanech přijmout cca 100 nových zaměstnanců. S náborem nových kolegů s převážně technickým zaměřením počítá ČEZ i v následujících letech. Důvodem je pokračující pozvolná generační obměna a příprava nových odborníků pro plánovanou výstavbu a provoz nového jaderného zdroje. Na počátku roku pracovalo v elektrárně 1508 zaměstnanců ČEZ, z toho 138 žen a jejich počet v provozu elektrárny každoročně narůstá. Už v příštím roce by Dukovany mohly mít na jedné z blokových dozoren první operátorku sekundárního okruhu v celé 38leté historii provozu elektrárny.

TEXT | Jiří Bezděk

FOTO | Jan Sucharda

Studenti středních škol diskutovali s Danou Drábovou o jádře

Zájem o studium oborů blízkých elektroenergetice je na vzestupu. Vedle posilující perspektivy stabilního technického zaměstnání přispívá také k rostoucímu zájmu plánovaná výstavba nových jaderných zdrojů i setkání a diskuse s předsedkyní Státního úřadu pro jadernou bezpečnost Danou Drábovou. Na rostoucí poptávku a zájem o studium energetiky reaguje Střední průmyslová škola v Třebíči, která od nového školního roku zdvojnásobí počet studentů oboru Energetika.

Předsedkyně Státního úřadu pro jadernou bezpečnost pravidelně přednáší studentům partnerských středních škol Skupiny ČEZ. Koncem ledna opět zavítala mezi studenty, tentokrát do Třebíče a do Jihlavy. Přednášku „Jaderná energie ve službách lidí“ si vyslechlo přes 300 studentů. Během následné diskuse se studenti zajímali o témata jako je zajištění paliva pro naše jaderné elektrárny, těžbu uranu v ČR nebo o aktuální stav fúzních reaktorů.

Na konci ledna se podařilo schválit rozšíření oboru Energetika na Střední průmyslové škole v Třebíči. Škola tak od 1. 9. 2023 otevře další třídu pro studenty, nastupující do prvního ročníku. Díky dopravní dostupnosti je rozšíření kapacit velkou příležitostí jak pro žáky z Vysočiny, tak i z kraje Jihomoravského, který tvoří 2/3 z 20km okruhu Jaderné elektrárny Dukovany. Přímo v elektrárně je aktuálně zaměstnáno přes 60 absolventů tohoto oboru.

Skupina ČEZ plánuje v následující deseti letech zaměstnat v jaderných elektrárnách cca 2 600 lidí. Jen do Jaderné elektrárny Dukovany předpokládají v následujících letech ročně přijmout nejméně stovku nových pracovníků.

„Pro elektrárnu Dukovany, pro naše dodavatele, ale i pro firmy, které se budou podílet na budoucí výstavbě nových bloků, je to vítaný krok, který jsme podpořili a který pomůže zajistit dostatek kvalifikovaného personálu pro plánovaný rozvoj jaderné energetiky,“ říká ředitel Jaderné elektrárny Dukovany Roman Havlín.

Více informací o oboru Energetika najdou zájemci na www.spst.cz/energetika.

Zájemci o více informací k podpoře vzdělávání a uplatnění ve Skupině ČEZ najdou na kariérním portálu Skupiny ČEZ www.kdejinde.cz.

TEXT | Jiří Bezděk

FOTO | archiv ČEZ

Letní univerzita

Jsi vysokoškolák a zajímá tě jaderná energetika?

Chceš během dvou týdnů objevovat fungování dukovanské jaderky?

Zajímá tě spolupráce se Skupinou ČEZ a možnost získat stipendium?

Přihlas se na Letní univerzitu!
Máš šanci do konce dubna.

www.kdejinde.cz

Hasiči z elektrárny zasahují v jejím okolí stále častěji

Dopravní nehoda u Heřmanic

Počet zásahů v okolí Jaderné elektrárny Dukovany, na které byli její hasiči v roce 2022 přivoláni, vzrostl na hodnotu 61. Pokračuje tak rostoucí trend, kdy jsou elektrárenští hasiči díky své blízkosti a profesní vybavenosti povoláváni Krajským operačním střediskem HZS ČR k samostatnému nebo společnému zásahu na území obou krajů Jihomoravského a Vysočina.

Mimo elektrárnu poskytují dukovanští hasiči svoji pomoc především při dopravních nehodách, požárech, záchraně lidských životů nebo technických pomocích. S ohledem na rostoucí počet zásahů v okolí elektrárny ČEZ v uplynulém roce vybavil dukovanskou hasičskou jednotku dvěma prvozásahovými vozidly, která jsou vybavena vším potřebným pro profesionální provedení prvotního zásahu, včetně hydraulických nůžek, AED defibrilátoru nebo vybavení lezecké skupiny.

„Pomoc podnikových hasičů je vedle četnějších spojů autobusové dopravy, služeb praktických a zubních lékařů, rehabilitací, lékárny nebo poštovních služeb dalším přínosem, kterým se při výrobě bezemisní elektrické energie snažíme obyvatelům regionu dlouhodobě pomáhat a v případě nouze poskytovat rychlou a profesionální pomoc,“ přibližuje přínosy spojené s provozem elektrárny Roman Havlín, ředitel Jaderné elektrárny Dukovany.

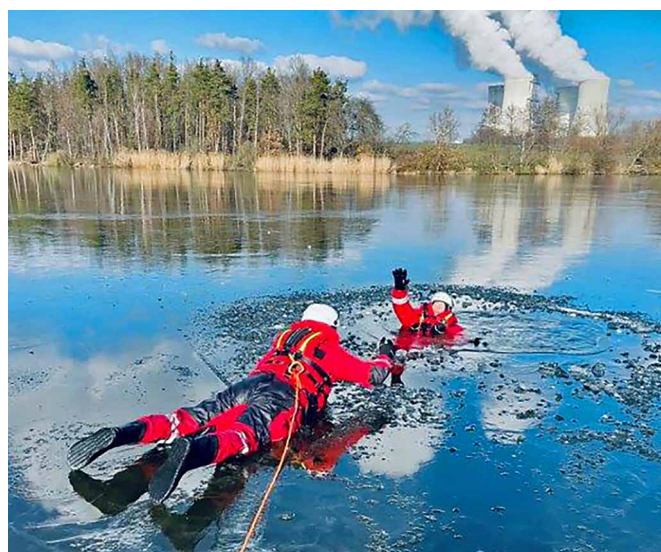
„Pro všechny je lepší, když podobné zásahy nejsou potřeba. Jsme ale rádi, že i touto cestou můžeme našemu okolí pomoci,“ poznamenal Bohdan Zronek, člen představenstva ČEZ a ředitel divize jaderná energetika.

TEXT | Jiří Bezděk
FOTO | ČEZ

Dukovanští hasiči využili zamrzlé hladiny k procvičení záchraně tonoucí osoby z ledu

Hasiči z Jaderné elektrárny Dukovany využili mrazivých únorových dnů a zamrzlé hladiny rouchovanského rybníku k procvičení správného postupu při záchraně tonoucí osoby, pod kterou se prolomil led.

Hlavním důvodem, proč tento výcvik hasiči provádí, je rostoucí počet aktivit na zamrzlých vodních plochách, ať už jde o bruslení, lyžování nebo jen pěší turistiku. V takových případech rozhoduje čas a profesionalita zásahu. V blízkosti Jaderné elektrárny Dukovany, kde jednotka podnikových hasičů sídlí, a díky své blízkosti je povolávána k zásahům v jejím okolí, je hned několik vodních nádrží, u kterých může být jejich spolupráce vyžádána hasiči z Kraje Vysočina. Vedle rozlehlých vodních nádrží Dalešice a Mohelno se jedná i o menší rybníky a vodní nádrže.

Vyproštění tonoucího z ledové tříště anebo z ledového propadliště je technicky velmi náročné. „Jeden ze záchranářů se pomocí žebříku dostane k tonoucí osobě a další záchranáři zůstanou na břehu u lana. Záchranáři poté vytahují tonoucího figuranta z vody a transportují ho na břeh. I pod zasahujícím hasičem hrozí prolomení ledu, a proto musí při pohybu po zamrzlé vodní ploše rozložit své těžiště položením na led a dbát co největší opatrnosti,“ popsal správný postup velitel cvičícího družstva Radek Kubíček.

TEXT | Jiří Bezděk
FOTO | ČEZ

Jaroměřice nad Rokytinou

Jaroměřice nad Rokytinou sduružují šest místních částí: Boňov, Ohrazenice, Popovice, Příložany, Ratibořice a Vacenovice.

Do vedení radnice se znovu vrátí Jaroslav Soukup. Pochvaluje si výbornou spolupráci se zdejšími zámekem a také farností.

Mezi významné rodáky Jaroměřic nad Rokytinou patří František Václav Míča, autor první česky zpívané opery O původu Jaroměřic. Svoji stopu zde zanechal také básník Otokar Březina, který učil na zdejší základní škole a je zde i pochován. Umění a hudba je místním blízká dodnes. Už dvacet pět let hostí Mezinárodní hudební festival Petra Dvorského, který se řadí mezi významné letní kulturní akce na Vysočině.

Zámek patří k nejnavštěvovanějším památkám na Vysočině

Jaroměřický zámek je přezdíván jako moravské Versailles. Centrem kulturního života se stal na přelomu 17. a 18. století za Jana Adama Questenberka.

V současné době zámek spravuje Národní památkový ústav. Přilehlý chrám sv. Markéty, který patří římskokatolické farnosti, prošel v minulých letech nákladnou a náročnou rekonstrukcí. Barokní stavba s mohutnou kupolí a bohatou freskovou výzdobou má po opravě vlastní galerii a také věž, na kterou si mohou zájemci vystoupat. Jaroměřický chrám patří k prvním barokním kostelům na Moravě.

Velká škola i zázemí pro seniory. Budou ale chybět lékaři

Do základní školy chodí na čtyři sta žáků, do mateřské školy kolem sto čtyřiceti dětí. Pro seniory zde mají Dům s pečovatelskou službou. „Domov pro seniory u nás zatím chybí. Snažíme se dostat do krajské sítě poskytovatelů sociálních služeb a mapujeme dotační možnosti na jeho výstavbu,“ sdělil Jaroslav Soukup a dodal, že každý rok jezdí na návštěvy za občany Jaroměřic, kteří bydlí v domovech pro seniory v okolí. V nejbližší době bude končit místní zubařka a také chce končit dětská lékařka. Přestože se snaží ony i vedení města hledat náhradu, Jaroslavu Soukupovi dělá tato situace vrásky na tváři.

Sportoviště, koupaliště a spousta kulturních akcí

Dalším velkým cílem je dobudovat sportovní areál Střelnice. Zatím se podařilo postavit stadion s umělým povrchem – atletický ovál, velké fotbalové hřiště, in-line dráha, workoutové hřiště. „Bude to stát peníze, ale rádi bychom se na něj zaměřili,“ říká starosta. Není to však jediné sportoviště ve městě. Nacházejí se zde i další, a to včetně tenisových kurtů a skateparku, vybudovaného za podpory Nadace ČEZ. V létě poskytuje příjemné zchlazení koupaliště. Nechybí fotbalové ani klasické travnaté hřiště. O kulturní dění se ve městě stará Městské kulturní středisko, které také provozuje Turistické informační centrum.

Městu by měl od intenzivní dopravy ulevit obchvat

Obchvat Jaroměřic nad Rokytinou na trase Moravské Budějovice – Třebíč byl před několika lety ve vysokém stupni zpracování a přípravy. Nyní se k němu nové vedení města znovu vrací a znovu jedná s Krajem Vysočina, aby se řidiči mohli do několika let po novém obchvatu projet a ulehčit tak centru města.

Firmy s dlouhou tradicí, které dělají dobré jméno městu

Největším zaměstnavatelem je Jaroměřická mlékárna, jejíž historie sahá do roku 1937. Každý den zpracovává 120 000 litrů mléka. A také Dřevozpracující výrobní družstvo, které se přes sedmdesát let zabývá výrobou nábytku a interiérů. Místním, ale i do okolí dodávají voňavý chléb a pečivo hned dvě pekárny – Klas a Malena. „Vážíme si i našich živnostníků, kteří poskytují nejrůznější služby, a tím se podílejí na rozvoji města,“ říká starosta Soukup. Před rokem a půl otevřel nový nájemce hotel Opera, který se nachází přímo v centru a jehož vlastníkem je město. Na jídlo si lidé mohou zajít hned do několika restaurací.

TEXT | Eva Fruhwirtová

FOTO | Pavel Rybníček

Dana Horčíčková: Láska je mými obrazy doslova protkána.

Třebíč/moje láska. Toto vyznání městu, v němž žije, najdeme na webových stránkách paní Dany Horčíčkové, které se stala Třebíč před více než čtyřiceti lety novým domovem. Bylo to začátkem 80. let, v době výstavby Jaderné elektrárny Dukovany, kdy na Třebíčsku našlo svoje životní uplatnění mnoho lidí doslova ze všech koutů republiky.

Dana Horčíčková se narodila pod dívčím jménem Blažková ve Skalné nedaleko Chebu. Již od dětství snila o tom, že se stane malířkou. Osud tomu chtěl, že se v životě věnovala jiné profesi, ale v poslední době se do povědomí uměnilovného obecnstva na Vysočině dostává právě jako malířka. Dvakrát už vystavovala svoje obrazy a kresby v Jihlavě v hotelu Gustav Mahler i v trebičské kavárně a vinárně Salsa. Vystavovala také na zámku v Kamenici nad Lipou.

| Jak začala vaše cesta za výtvarným uměním?

Po skončení základní školy jsem se hlásila na střední umělecko-průmyslovou školu do Karlových Varů, ale nevzali mě. A tak jsem se vyučila pánskou krejčovou. Musím říct, že to bylo šťastné rozhodnutí v mém životě, protože jsem stále ráda malovala, ráda tvořila. A když jsem si koupila nějakou látku, okamžitě jsem věděla, co z ní ušiju. Postupně jsem se naučila i dámskou krejčovinu a téměř celý život jsem se jí věnovala na soukromo, jako osoba samostatně výdělečně činná.

| Krejčovina je vlastně druh užitého umění, takže nebyla tak daleko od vašeho snu stát se malířkou...

Je to tak, modely, které jsem navrhovala, jsem promýšlela a doporučovala svým zákaznicím podle toho,

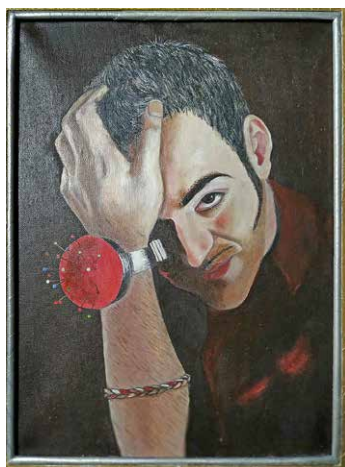
co by se mi na nich líbilo. Tím si člověk tříbí estetické citění a musím říct, že mé zákaznice byly spokojené. Krejčovinu jsem milovala nade vše a často jsem se nemohla dočkat rána, až vstanu a budu pracovat. V hlavě už jsem měla hotové představy, jak budu na nových šatech postupovat.

| Kdo způsobil, že se vaší láskou stala také Třebíč?

Byl to vlastně můj manžel Antonín, který šel pracovat sem na Moravu, na Jadernou elektrárnu Dukovany. Nejprve ale pracoval ve firmě vzdálené asi sedm kilometrů od Skalné. Až v roce 1981 jsme se přestěhovali do Třebíče. Manžel byl středoškolák, silnoprůdař. V dukovanské jaderné elektrárně pracoval jako mistr elektroúdržby až do roku 1989. Pak si s několika svými kolegy z elektrárny založil vlastní firmu. Já jsem měla štěstí, že se mi podařilo otevřít živnost krejčové i v Třebíči. Soukromě jsem pak šila až do svých pětapadesáti let a v osmapadesáti letech jsem odešla do předčasného důchodu.

| Rok 1981, to byla doba, kdy byla jaderná elektrárna teprve ve výstavbě. První její blok byl spuštěn v roce 1985, poslední, čtvrtý, v roce 1987.

V té době manžel ještě hodně pendloval po republice, protože jezdil na stáže do různých dalších elektráren,

aby se seznámil s provozem, než se samozřejmě jaderná elektrárna spustila. A byl tady v Třebíči a na Dukovanech spokojený, líbila se mu ta práce.

| Jak jste zvládli přesun do nového prostředí na Moravě? Měli jste třeba nějaké trampoty se získáním bydlení?

Manžel sice dostal byt, ale ten se nám vůbec nelíbil, protože byl v Třebíči-Borovině a byl v přízemí. Tak jsme ještě nějaký měsíc počkali a 21. srpna 1981 jsme se stěhovali do panelového bytu na Hájku v Třebíči. A musím říct, že tady je bydlení úžasné.

| Jste rodačka ze západních Čech, z malého městečka téměř u německých hranic. Jak jste si s manželem zvykli na Vysočinu, na Podhoráky ve městě rázovitých ševců v Třebíči?

Pracovala jsem jako krejčová doma. Takže abych vám pravdu řekla, mám se zdejšími lidmi jenom dobré zkušenosti. Chodily ke mně dámy, které si u mě nechávaly šít – a vždycky to bylo přátelství. Dobrou zkušenost s lidmi jsem udělala i při různých jednáních na úřadech, takže musím říct, že se mi tady nesmírně líbí. Proto na svých webových stránkách i píšu – Třebíč, moje láska. Já jsem tady opravdu maximálně spokojená. Zabydleli jsme se tady dobře, i manželovi se tady líbilo. Bohužel v roce 2002 ve svých 54 letech zemřel.

| Vaše osobní cesta k malování byla tedy dost komplikovaná.

Učila jsem se hlavně tak, že jsem kopírovala díla některých mistrů jako byla Tamara Lempická nebo Lucian Freud. K mým oblíbeným malířům patří i Josef Mánes, Antonín Chitussi, Jan Zrzavý nebo Josef Šíma. Musím ale říct, že jsem výtvarnice, která ke kresbě i malbě přistupuje především intuitivně. Když začínám

malovat, tak vlastně nemám žádnou přípravnou kresbu, plán nebo myšlenku, co vlastně budu malovat. Sednu si prostě k bílému plátnu a začnu po něm čmárat tužkou. V té čáranici pak začnu vidět nějaké výjevy, které začnu vybarvovat. Vůbec nemám představu o ničem a teprve při vybarvování se začne obraz rodit. Je ale také pravda, že čas od času je moje inspirace reálná. To jsem pak namalovala třeba noční krajinu s měsícem a se stromy na břehu řeky jednoho německého ostrova, který jsem osobně navštívila.

| Váš přístup k malování je hodně surrealistický a vaše momentální psychické rozpoložení při něm hraje zásadní roli.

Je to tak. Přiznám se vám, že mi před pěti lety zemřela dcera a já jsem pak nemohla dlouhou dobu vůbec malovat. Chtěla jsem, ale nešlo to. Začala jsem znovu až nedávno. Láska je mým hnacím motorem při tvoření všech mých obrazů a je v nich také zakomponována. Věnuji se také hodně kresbě pastelkami na kartonu, kde lze intuitivní přístup také dobře použít a tolik mě neomezují technologické obtíže olejomalby. Ale na druhé straně mě hodně zaujala i malba portrétů.

| Víím, že jste byla členkou jedné výtvarné skupiny.

Vidíte, na tu bych zase málem zapomněla. Se svými přáteli, byli jsme čtyři, jsme založili uměleckou skupinu DAHA. Zpočátku jsme se scházeli docela často, ale teď už to není takové, jako dřív. Chuť do malování u mě hodně opadla – a teprve teď se začíná znovu vracet. A musím říct, že docela s plnou parádou, tak si říkám, že zase začnu. Už mám i několik nabídek na malování portrétů, tak uvidím, jakou radost mi život přinese.

Jaderná elektrárna Dukovany – významný dodavatel čisté energie a spolehlivý partner regionu

Elektrárna Dukovany je velký podnik, který je velmi významný pro celou republiku, ale také v konkrétním každodenním životě důležitý pro nejbližší region. Když pomineme zaměstnanost, nabízené služby jako lékařské ošetření nebo zásahy hasičů, dostaneme se k finanční podpoře regionu, která dlouhodobě pozvedá životní úroveň zdejších obyvatel. V minulém roce putovalo touto cestou, přímými dary ČEZ, ale také prostřednictvím reklamního sponzorinku na Vysočinu a jižní Moravu více než 53 miliónů korun.

Obce a města regionu EDU jsou vždy čisté a upravené

V loňském roce se podařilo mnoho dobrého. Za přispění ČEZ – JE Dukovany pořídily obce a města, mikroregiony, velmi praktická a potřebná zařízení – zahradní a komunální techniku pro zvelebování prostředí v obcích a městech – mulčovací traktůrky, zametací kartáče, sypače, kontejnery na soz bioodpadu nebo třeba zavlažovací cisterny pro údržbu zeleně. Díky technice a obsluhujícím pracovníkům obcí je prostředí obcí a měst vždy upravené a bezpečné.

Obce a města regionu EDU žijí bohatým kulturním životem

V obcích a městech kolem elektrárny je neuvěřitelně živo. Konají se zde rozličné akce, od tradičních hodů, po oslavy výročí hasičů, fotbalové turnaje nebo setkávání seniorů. K tomu všemu je třeba neustále obnovovat vnitřní i venkovní mobiliář. V obcích proto nakupovali stoly a židle do kulturních domů, tzv. pivní sety, party stany a slunečníky pro posezení při venkovních akcích, pevné lavičky, zahradní nábytek i květináče pro odpočinek ve venkovním prostředí. V rámci cyklostezek (Jihlava – Třebíč – Raabs a cyklookruh mikroregionem Moravia) obce zřizovaly nová odpočívadla a informační panely, zakoupily nové

stojany na kola a odpadkové koše. Pro potřeby obce, ale také místních organizací pak zakupovali rámové profesionální elektrocentrály. Děti potěšily nové hrací prvky na hřištích, houpačky a trampolíny.

Obce a města regionu EDU vysazují a pečují o zeleň

V obcích a městech také pomocí grantu Stromy Nadace ČEZ hojně vysazovali aleje, biokoridory a zatravněné pásy a tím přispívali ke snížení sucha v mnoha oblastech. Výsadbou zeleně ale boj se suchem nekončí, o všechny výsadby jak v intravilánech, tak i extravilánech obcí je nutné po dlouhé roky pečovat. Výsadby je nutné zalévat, hnojit, prořezávat, mulčovat, obsekávat atd.

Grantové programy Nadace ČEZ v roce 2023

V letošním roce je opět možné využít finanční podporu prostřednictvím nadačních grantů. O Oranžové hřiště nebo podporu rozličných projektů v rámci „Podpory regionů“ je možné žádat celoročně. Podávání grantu na výsadbu stromů už proběhlo v první vlně, druhá nás čeká v měsících červen – červenec (viz seznam všech grantů). O bezpečně nasvětlené přechody mohou města a obce žádat do 27. dubna. Veškeré informace k vyhlášeným grantovým řízením najdete na www.nadacecez.cz a v případě potřeby konzultace volejte na mé kontakty uvedené na vedlejší straně.

A nesmíme zapomenout na nadační aplikaci EPP Pomáhej pohybem. Při vašich pohybových aktivitách můžete pomáhat zároveň sobě i druhým, není to skvělé? Více informací na FB profilu Pomáhej pohybem nebo na www.pomahejpohybem.cz

TEXT | Jana Štefánková
FOTO | archiv ČEZ

Vémyslice

Cyklookruh Moravia

Dolní Vilémovice

PŘEHLED GRANTOVÝCH PROGRAMŮ NADACE ČEZ 2023

V roce 2023 budeme opět podporovat energii lidí, kteří pomáhají měnit život okolo sebe k lepšímu.

PODPORA REGIONŮ

Podpora sociálních, zdravotních, environmentálních a komunitních aktivit v celé ČR

PŘÍJEM ŽÁDOSTÍ	celoročně
OPRÁVNĚNÍ ŽADATELE	právnícké osoby v ČR
MAXIMÁLNÍ VÝŠE PŘÍSPĚVKU	není stanovena

ORANŽOVÉ HRŠTĚ

Podpora výstavby a obnovy dětských a sportovních hřišť

PŘÍJEM ŽÁDOSTÍ	celoročně
OPRÁVNĚNÍ ŽADATELE	právnícké osoby v ČR
MAXIMÁLNÍ VÝŠE PŘÍSPĚVKU	2 000 000 Kč

STROMY

Podpora liniové výsadby stromů – především nových a obnovovaných alejí a stromořadí

PŘÍJEM ŽÁDOSTÍ	1. 6. – 31. 7. 2023
OPRÁVNĚNÍ ŽADATELE	města a obce v ČR
MAXIMÁLNÍ VÝŠE PŘÍSPĚVKU	150 000 Kč

ORANŽOVÝ PŘECHOD

Podpora osvětlování přechodů pro chodce

PŘÍJEM ŽÁDOSTÍ	1. 2. – 27. 4. 2023
OPRÁVNĚNÍ ŽADATELE	města a obce v ČR
MAXIMÁLNÍ VÝŠE PŘÍSPĚVKU	120 000 Kč

Podrobnosti ke všem grantovým řízením, podmínky, elektronické formuláře a informace o našich dalších projektech a aktivitách najdete na www.nadacecez.cz.

Tým Nadace ČEZ

www.nadacecez.cz

NADACE ČEZ
20 let

**Kontaktní osoba za Nadaci ČEZ pro region EDU,
Vysočina a jižní Morava:**

Mgr. Jana Štefánková, útvar komunikace ČEZ
Jaderná elektrárna Dukovany
tel.: 561 104 631, 724 804 786
mail: jana.stefankova@cez.cz

O Infocentra v Dukovanech a Dalešicích je neutuchající zájem

Informační centra Skupiny ČEZ navštívilo v roce 2022 rekordních 247 250 lidí, a to reálně i virtuálně. Dukovanské Informační centrum i přes covidová omezení v prvních dvou měsících roku přivítalo 36 457 návštěvníků. Od listopadu měli návštěvníci infocentra jedinečnou možnost prohlédnout si provoz elektrárny prostřednictvím virtuálních brýlí. Dalších 10 584 návštěvníků z celé České republiky využilo příležitost prohlédnout si Jadernou elektrárnu Dukovany virtuálně z domova.

Dukovanské informační centrum se v roce 2022 mezi infocentra Skupiny ČEZ umístilo hned na druhém místě, za prvními Dlouhými stráněmi, které nabízejí prohlídku výjimečného technického vodního díla v Jeseníkách. Do regionu Jaderné elektrárny Dukovany přijelo za technickým poznáním 45 774 návštěvníků, z toho 729 tvořili zahraniční návštěvníci převážně z Polska, Rakouska i Německa.

„V závěru roku se stala novým lákadlem dukovanského infocentra ReakTour. Jde o prohlídku nejstřeženějších prostor jaderné elektrárny prostřednictvím speciálních virtuálních brýlí s interaktivními prvky, kdy si může návštěvník pomoci vlastními rukama volit scénář celé virtuální prohlídky,“ říká vedoucí útvaru informačních center Skupin ČEZ, Kateřina Bartůšková.

V roce 2022 byla překonána měsíční návštěvnost, a to hned třikrát, v červnu, říjnu a v prosinci, a to v porovnání

s údaji, které jsou zaznamenávány od roku 2001. Hlavní skupinu návštěvníků tvořili žáci základních a středních škol. Víkendy patřily převážně jednotlivcům a rodinným skupinám, které přicházely především v období letních prázdnin, případně v rámci speciálně pořádaných exkurzí a akcí pro veřejnost. Od otevření infocentra v roce 1994 k 1. 1. 2023 infocentrum Jaderné elektrárny Dukovany navštívilo 809 190 osob.

Nad rámec fyzických prohlídek přímo v elektrárně Dukovany a Dalešice provedly průvodkyně dukovanskou elektrárnou dalších 10 584 zájemců o energetiku přímo z prostředí škol nebo z domovů účastníků prostřednictvím virtuálních prohlídek. Tyto prohlídky byly vysílány v průběhu všedních dnů živě z interaktivního televizního studia.

Nejen prohlídky infocenter s ReakTour prostřednictvím virtuálních brýlí, ale i živě komentované virtuální prohlídky ze studia jsou atrakcemi, které si mohou fanoušci energetiky užít i letos. Další novinky se opět chystají na léto – těšit se můžete na mimořádné exkurze do areálu elektrárny, letní soutěž o ceny a další aktivity.

Více informací i možnost registrace na stávající prohlídky najdete na webu www.cez.cz/infocentra.

TEXT | Jiří Bezděk
FOTO | archiv ČEZ a Jan Sucharda

Studenti představili inovativní nápady v soutěži Ideathon 2023

Středoškoláci z Vysočiny se zapojili v polovině února do soutěže Ideathon 2023. Tři hlavní partneři z Kraje Vysočina vypsali „výzvy“, které tříčlenné skupinky studentů zpracovávaly. Skupina ČEZ přišla s tématem Energetická gramotnost, tedy jak atraktivně představit téma energetiky mladým lidem. Výzvy se ujalo pět týmů, které přišly s inovativními nápady. Nakonec si ocenění odnesli studenti ze Střední průmyslové školy Žďár nad Sázavou. Dárkové šeky studenti převzali od zástupkyň Skupiny ČEZ Lindy Navrátilové ze strategického náboru a Kateřiny Bartůškové, šéfky informačních center. Tři nejlepší studenti se pak za odměnu vydají na studijní cestu na Tchaj-wan. Velký úspěch měl během celé akce i koutek s virtuální realitou, který byl zároveň inspirací, jak je možno energetiku přiblížit studentům a veřejnosti celkově.

TEXT | FOTO | Eva Fruhwirtová

Nové vedení Energoregionu 2020

Na valné hromadě 26. ledna zvolili zástupci 130 obcí sdružení Energoregion 2020 na další čtyři roky novou Radu Energoregionu a také představili malou komunální techniku, kterou nakoupili z daru Nadace ČEZ. Nová Rada zvolila za předsedu Vladimíra Korka, starostu Višňového. Do pozice místopředsedů byli zvoleni starosta Nové Vsi Ladislav Horák a starosta Náměště nad Oslavou Jan Kotačka.

V Hrotovicích hrají na zvonky pro radost

Zvonkohra je doménou evangelických chrámových sborů a pochází z Ameriky. Stejně jako zvonky, na které hrají žáci Základní umělecké školy v Hrotovicích. Bývalý ředitel František Malý se inspiroval u evangelické farářky. Tento netradiční nástroj ho nadchnul natolik, že chtěl získat zvonky pro školu. Od té doby tento nápad rozvíjel a podařilo se mu s kolegy vytvořit jediný zvonkový soubor v České republice při základní umělecké škole. Dnes dvanáctičlenný zvonkový soubor vede učitelka Ivana Šumpelová.

| Z Ameriky do Hrotovic

Princip zvonkohry je podobný jako u klavíru. Každý zvonek má svůj tón. Jednotliví hráči pak mají v každé ruce jeden zvonek a hrají podle not. V některých skladbách zvládne jeden hráč i víc zvonků. Tento hudební nástroj není běžně k dostání. „Zvonky se vyrábějí pouze v Americe v Pensylvánii, odtud máme i ty naše. Hrajeme v rozsahu až pěti oktáv, takže je to taková plná partitura,“ přibližuje Ivana Šumpelová a dodává, že v rámci výuky trénuje soubor každý týden.

| Na zvonky se dá zahrát cokoliv

Dnes působí v Hrotovicích dokonce čtyři zvonkové soubory. Děti ze ZUŠ Hrotovice hrají upravené skladby Antonia Vivaldiho nebo africkou lidovou hudbu. Zahrát se prý dá cokoliv. A že je o jejich vystoupení obrovský zájem, svědčí i to, že lednový koncert v Kamenném sále v Třebíči byl hned vyprodaný, a proto byl přidán další termín. „Mám radost, že zvonkohra děti baví. Stačí jim dát noty a ony se po nich doslova vrhnou,“ pochvaluje si své žáky Ivana Šumpelová.

TEXT | Eva Fruhwirtová
FOTO | Pavel Rybníček

Noční šipkovaná v Miroslavi

Snad každý zná šipkovanou. Kdo se na ni vydá, následuje šipky a plní po cestě úkoly. V Miroslavi uspořádali v polovině února noční šipkovanou. Od rybníka Ramoš vyrazily odvážné děti v doprovodu rodičů na cestu značenou šipkami. Povinnou výbavou byly čelovky a jiné druhy svítilen. Byla totiž tma jako v pytli. Také foukal vítr a byla trochu zima. To však malé odvážlivce neodradilo. Poctivě si svítili na cestu, hledali, kudy jít a těšili se na tajemné bytosti, které měly pro děti připravené úkoly. U vodníka třídili to, co do přírody patří a co ne. U strašidel procházeli pohybujícím se slalomem. U náhrobku se měli podepsat. Kostlivec je pustil dál, jen když si v pytli odskákali připravenou trasu. Bílá paní s vlkem prověřila znalosti v rozpoznávání stop lesních zvířat. V cíli u kulturního domu čekala sladká odměna, opékání špekáčků a kulturní program místních ochotníků.

Rok Jana Blahoslava

Výstavy, koncerty a přednášky k příležitosti 500. výročí narození Jana Blahoslava připravují letos v Ivančicích. Ty se pod jeho vlivem staly v 16. století významným centrem Jednoty bratrské na Moravě. V roce 1562 zde založil tiskárnu a dohlížel na její provoz. Jako první přeložil do češtiny Nový zákon, který se stal součástí Bible kralické. Jan Blahoslav vedl také v Ivančicích školu, která byla na tu dobu velmi uznávanou. Alfons Mucha ji mimochodem zachytil na jednom plátně cyklu Slovanské eposy, který můžete vidět v Moravském Krumlově. V Ivančicích je po Janu Blahoslavovi pojmenovaná ulice a gymnázium, najdete tu i jeho památník. Město ve spolupráci s dalšími organizacemi si osobnost biskupa Jednoty bratrské bude připomínat celý rok. Na webu Kulturního a informačního centra je široká nabídka celoročního programu.

V Hrotovicích přibyla k mateřské škole i dětská skupina

Hrotovice se rozrůstají o mladé rodiny. A tak narůstá i poptávka po místech v mateřské škole. V současnosti zde funguje školka, do které chodí 75 dětí. Vloni na podzim otevřeli dětskou skupinu s kapacitou dvanácti dětí. Do dětské skupiny přijímají děti od dvou let věku a starají se o ně dvě pečující osoby. Partnerem školky je elektrárna Dukovany. Zápis do mateřské školky je v květnu.

K budově školky přiléhá velká zahrada v přírodním stylu s vrbičkovými stavbičkami a bylinkovou zahrádkou. Děti pomáhají při pěstování bylinek a zeleniny, kterou poté využívají kuchařky pro školní jídelnu.

Školka spolupracuje s Rodinným centrem, základní školou, základní uměleckou školou a také s knihovnou a domem s pečovatelskou službou. Děti se zapojují do kulturních vystoupení, například při vítání občánků nebo při rozsvěcování vánočního stromu. „Pro seniory v domově s pečovatelskou službou jsme s dětmi nacvičili mikulášské pásmo a masopustní vystoupení,“ říká ředitelka Dobrovolná. Tradice a české zvyky si s dětmi připomínají po celý rok.

Hrotovická školka se zapojila do celostátního projektu Celé Česko čte dětem. Vedou děti k zájmu o knížky a rozvíjejí je v předčtenářské gramotnosti. Nezapomínají ani na pohyb. V rámci projektu Se Sokolem do života se věnují pohybovým aktivitám. Ne nadarmo se říká, že to zásadní, co člověk potřebuje pro život, se naučil v mateřské školce.

TEXT | FOTO | Eva Fruhwirtová | FOTO archiv

Soutěžte s námi

Vloni uplynulo 40 let od první směny hasičů na Jaderné elektrárně Dukovany. Jejich hlavním úkolem je připravenost k případnému zásahu přímo na elektrárně, ale zasahují také v okolí elektrárny. V roce 1982 měla dukovanská jednotka hasičů celkem 27 směnových zaměstnanců ve třech směnách. Dnes tvoří hasičský záchranný sbor jaderné elektrárny 70 výjezdových hasičů ve čtyřech směnách. Za dobu existence jednotky řešili hasiči přímo v elektrárně jen několik událostí, a proto vítají možnost spolupráce s okolními jednotkami v okolí elektrárny, kde provádí převážně vyprošťování osob při dopravních nehodách, poskytují předlékařskou pomoc a zasahují i u požárů. K mimořádným zásahům patřila pomoc v obci Lužice po tornádu nebo...
viz tajenku ze skály na dětském táboře.

U každé odpovědi na kvízovou otázku najdete i různá písmena. Když otázku správně vyluštíte a seřadíte si písmena hezky za sebe, získáte tajenku.

1. Kolik medailí získali čeští biatlonisté na mistrovství světa 2023?

JE Jednu **F** Tři **ZÁ** Žádnou

2. Černá groteska z brněnského prostředí. Dva policajti putují do Ameriky a ještě dál... Jak se jmenuje divadelní hra Arnošta Goldflama?

PO Dva z jednoho města **CH** Hrůza v Brně **K** My dva a strýček Sam

3. Víte, co představují v lašské slovní zásobě výrazy dula, jakubjanka, krmašanka, margetka, ovesňanka a žbanek?

A Nápoje **RA** Hrušky **M** Kuchyňské nádobí

4. Který francouzský malíř, autor rozměrného obrazu Odkud přicházíme? Co jsme? Kam jdeme?, strávil část svého života na Tahiti?

NA Paul Gauguin **OC** Claude Monet **T** Paul Cézanne

5. Které slovo je napsáno správně?

DÍ Výjimka **RO** Vyjimka **OŽ** Výjímka

6. Ve kterém roce se odehrála vzpoura na ozbrojené lodi Bounty proti kapitánu Williamu Blighovi?

PŘ 1777 **A** 1678 **T** 1789

7. K nejznámějším filmům, které se natáčely na hradě Bouzov, patří pohádka O princezně Jasněnce a létajícím ševci. Kdo film režíroval?

ST Václav Vorlíček **IP** Lubomír Lipský **ĚT** Zdeněk Troška

8. Kterou barvu nenajdete na vlajkách Estonska, Lucemburska a Nizozemska?

Ě Bílou **E** Žlutou **OU** Modrou

Tajenku pošlete mailem na adresu zpravodajedu@cez.cz nebo na korespondenčním lístku na adresu JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotovice do 15. května 2023. K účasti v losování je nutné uvést poštovní adresu pro zaslání případné výhry.

Po provedeném losování jsou jména, adresy a e-maily vymazány.

Výherci z minulého čísla | **Tajenka:** dvacet měsíců

- Pavel Zajíc
- Anna Jedličková
- Monika Kratochvílová
- Lubomír Cibulka
- Bc. Jana Kvěchová

Bubeníkova crystallographica

Brněnský malíř a grafik Josef Bubeník (*1965) začátkem letošního roku vystavil pod názvem Crystallographica svoje malby a kresby v třebíčské Výstavní síni Předzámčí.

Autor dvacet let pracoval v brněnském divadle, kde navrhoval a sázel divadelní programy, plakáty, knihy a další tiskoviny, v současné době učí v přípravných výtvarných kurzech mladé adepty výtvarného umění.

Josef Bubeník není na Třebíčsku neznámým autorem. Je členem parasurrealistické skupiny Stir up, která má svou základnu v galerii Čertův ocas v Mohelenském mlýně. Bubeník se věnuje přemýšlení nad tajemstvími vesmíru a metodami krystalografie, hraničící s fyzikou, chemií, biologií, mineralogií...

Zelená, tyrkysová barva vesmíru, je převažující barvou, kterou jsme mohli spatřit na Bubeníkových obrazech v posledních několika letech. Malíř tak ve svém díle propojuje fascinaci přírodními útvary, jevy a vesmírnou hmotou se specificky lidským pohledem na svět. Obsáhlé komentáře nabízí autor i divákům k malbám z cyklu Crystallographica. V popisce k obrazu Strom poznání čteme: „Dělení na hmotu živou a neživou je zcela nesmyslné. Veškerá hmota je živá, dělení hmoty se dá rozlišit pouze její složitostí. Obecně by šlo říci, že čím rychlejší látkotvorné změny ve hmotě probíhají, tím je struktura hmoty složitější. Krystaly mezi sebou vzájemně komunikují, avšak pro nás je tato komunikace nerozpoznatelná, ale vlastně i zcela nepochopitelná.“

TEXT | REPROFOTO | Arnošt Pacola

Inzerovat mohou soukromé osoby, živnostníci a firmy, mající svoji provozovnu ve dvacetikilometrovém pásmu okolo elektrárny.

Cena inzerátu

1/16 strany – 250 Kč vč. DPH

2/16 strany – 500 Kč vč. DPH

Zájemce o inzerce zašle objednávku s uvedením názvu a sídla firmy, IČ, příp. DIČ, buď mailem na adresu: jas@jas-hrotovice.com nebo písemně na adresu: JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotovice.

Vydavatel neodpovídá za kvalitu inzerovaných výrobků a služeb.

Lesnictví a péče o stromy

Adamera s.r.o.

671 38 Višňové 182

tel.: 606 532 184

e-mail: adamera.sro@seznam.cz

- arboristika, ošetření stromů
- řez ovocných a okrasných dřevin
- riziková, klasická těžba stromů
- odstranění pařezů frézováním
- likvidace větví štěpkováním
- práce se speciální pásovou plošinou – dosah 18 m
- stříhání živých plotů
- svahové sečení, mulčování trávy
- prodej dřevních štěpků
- provzdušnění kořenového systému-aerace

www.adamera.cz instagram

ELEKTRO
Palát Miroslav
Sokolská 548, Hrotovice

- oprava převíjení motorů
- oprava vod. čerpadel
- oprava ručního nářadí
- oprava el. spotřebičů

Tel.: 603 833 619

Pracovní doba:
po-pá 8 -17, so 9 -13

OPTIKA
SEMOTAMOVÁ

OČNÍ OPTIKA
Hana Semotamová

VAŠE RODINNÁ OPTIKA - KOMPLETNÍ PÉČE O VÁŠ ZRAK!

Rouchovany 329, zdravotní středisko, 1. patro (bezbariérový přístup)

OTEVÍRACÍ DOBA: PO, ST, ČT 9 - 16 H

PÁ 9 - 16,30 H

tel.: 731 213 919

email: info@optikasemotamova.cz

http://www.optikasemotamova.cz

fb: Optika Semotamová

www.pvsolutions.cz

FOTOVOLTAIKA PRO VÁS

NÁVRH A REALIZACE FOTOVOLTAICKÝCH SYSTÉMŮ S DOTACÍ

PV SOLUTIONS

+ 420 602 831 255

+ 420 736 624 953

frantisekcerny@pvsolutions.cz

Medlice 20

Medlice 671 40

• VÝROBA
• PRODEJ
• MONTÁŽ
• SERVIS

KOMPLETNÍ PLOTOVÝ SORTIMENT
BRANKY A BRÁNY

PRODEJNA TRSTĚNICE u Mor. Krumlova: tel.: 777 595 580

MONTÁŽE: 777 595 587

VELKOOBCHODNÍ PRODEJ: 777 156 723

www.dasplot.cz

dasplot@seznam.cz

Hostiny v Penzionu Lihovar
Rouchovany

Hledáte příjemné posezení pro jakoukoli příležitost?

V naší restauraci pro Vás uspořádáme:

- rodinné oslavy
- promoce
- svatební hostiny
- křtiny
- narozeniny
- slavnostní oběd při příležitosti zakončení studia
- a další akce či oslavy dle vašich požadavků

Více informací na tel.: 720521521 nebo info@penzionlihoar.cz

MED

Celoroční prodej - přímo z farmy

- květový ▪ lipový ▪ akátový ▪ pastovaný
- skořice v medu ▪ kurkuma v medu ▪ kakao v medu
- ovoce a ořechy v medu ▪ vlašské ořechy v medu

Račická medovina

Kosmetika z včelích produktů **PLEVA**

Rodinná včelí farma a prodejna KURTINOVÍ

Račice 41, p. Hrotovice

Tel.: 737 363 489, 605 339 043

www.vcelarstvikurtin.cz

NEPŘETŘŽITÝ PRODEJ!

Prodejna je umístěna v suterénu rodinného domu, po telefonické domluvě Vás obsloužíme **KDYKOLIV**, i ve večerních hodinách.

STAVEBNINY ROSICE, s.r.o.

Na Mýtě 88, 665 01 ROSICE

www.stavebninyrosice.cz

e-mail: info@stavebninyrosice.cz

Tel.: 546 210 627

Zavedené stavebniny s dlouholetými zkušenostmi
a prodejci pálené betonové tašky

CREATON

Milí školáci a studenti

zkuste s námi vyřešit hádanky a kvízy a získejte ceny

Zpravodaj vám přináší další soutěž, kterou pro vás tradičně připravilo brněnské vydavatelství KIRA. Svoje odpovědi (**alespoň dvě musí být správné**) posílejte na korespondenčním lístku nebo pohlednici do 15. května 2023 na adresu: JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotopovice nebo na e-mail: zpravodajedu@cez.cz.

Uvedte školu a třídu, kterou navštěvujete. K účasti v losování je nutné uvést poštovní adresu pro zaslání případné výhry. Po provedeném losování jsou jména, adresy a e-maily vymazány.

Výherci z minulého čísla

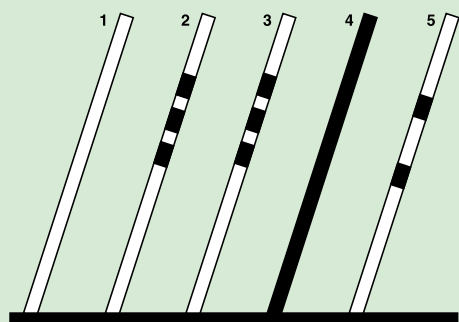
- Tereza Dočkalová
- Lukáš Vorel
- Daniel Pokorný
- Adéla Štroblová
- Ondřej Vacuška
- Marcela Špeníková
- Kateřina Jochová
- Zuzana Roubalíková
- Mirek Křišťál
- Viktor Buchtela

Hod oštěpem

Soutěže v hodu oštěpem se zúčastnilo pět borců.

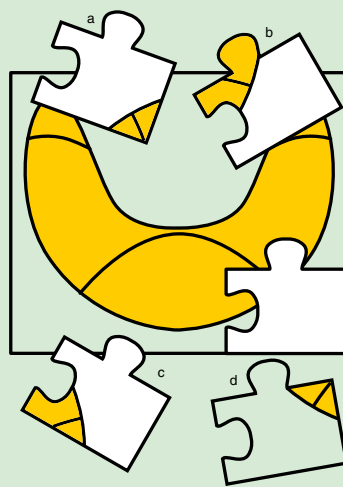
- Bedřich měl oštěp se třemi tmavými pruhy
- Jirkův oštěp byl jednobarevný
- Zdeněk se umístil hned za Jakubem
- Vašek se umístil lépe než Bedřich

Jaké bylo pořadí všech pěti sportovců, když víte, že čísla u jednotlivých oštěpů odpovídají pořadí v závodě?

Rohlík

Ve skládačce s rohlíkem chybí už jen poslední dílek, který to je?

Branka

Kolik děr najdete v síti fotbalové branky?

Co snědla Tereзка?

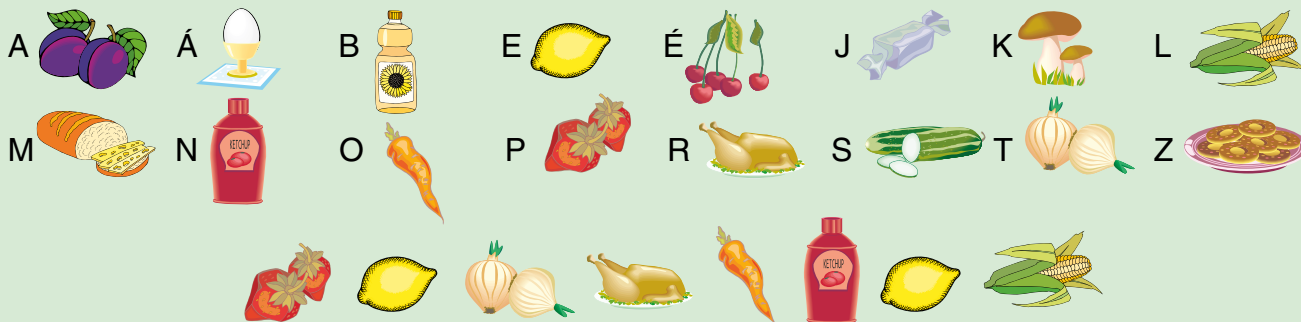
V každé větě opravte jednu chybu. Správná písmena vám dají tajemku.

K snídani má Tereзка ráda chlív, mazaný máslem a medem. Na svačinu žadoní o pórek v rohlíku. U oběda se s ní maminka zlomí, že nechce jíst maso. Minerální vědy vypije Tereзка dvě skleničky. Večer má ráda palačinky nebo lízanečky s džemem. Po večeri si obvykle vyprosí čokoládu, aspoň dva nebo tři fousky. Pak ale Terežiny zoubky musí vyčistit kartáček a zubní pasti.

Z pohádek

PŘIPRAVILO VYDAVATELSTVÍ KIRA BRNO

Přiřaďte k jednotlivým obrázkům správná písmena a přečtěte si jméno jedné postavy z pohádky. A připište, ve kterých filmech vystupuje.

Abyste se mohli spolehnout, že o vaši energii vždy někdo pečuje

Abyste věděli, že budete mít energii
na všechno, co máte rádi. Abyste se
i v této složité době měli s kým poradit
a nezůstali bez pomoci.

Proto jsme tu s vámi.
ČEZ. Čistá Energie Zítřka.

**ČISTÁ
ENERGIE
ZÍTŘKA**

www.cez.cz